Nota ta' spjegazzjoni li takkumpanja l-proposta għar-reviżjoni tal-Linji Gwida dwar il-Broadband

L-għan ta' din in-nota huwa li tiċċara l-objettivi u l-kamp ta' applikazzjoni tal-proposta biex jiġu riveduti l-Linji Gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għan-networks tal-broadband (il-"Linji Gwida dwar il-Broadband").

Networks tal-komunikazzjoni elettronika affidabbli, siguri u li jaħdmu tajjeb huma faċilitaturi essenzjali li jirfdu t-trasformazzjoni diġitali tal-UE. Huma fattur kruċjali biex inaqqsu d-distakk diġitali, jgħaqqdu r-reġjuni remoti u dawk b'popolazzjoni baxxa tal-UE, u jikkontribwixxu għal ekonomija aktar kompetittiva u sostenibbli. L-impatt tal-pandemija tal-COVID-19 fuq l-ekonomija u s-soċjetà enfasizza l-ħtiġijiet dejjem jikbru tal-konnettività għan-nies, għan-negozji u għall-istituzzjonijiet pubbliċi, kif ukoll ir-rwol kritiku tan-networks tal-komunikazzjoni elettronika għall-irkupru mill-kriżi u biex titrawwem ir-reżiljenza tal-UE.

Il-Linji Gwida dwar il-Broadband attwali ġew adottati fl-2013. Dawn jistabbilixxu kriterji speċifiċi għall-allokazzjoni ta' fondi pubbliċi biex jiġi minimizzat l-impatt fuq il-kompetizzjoni bl-implimentazzjoni tan-networks tal-komunikazzjoni elettronika fiż-żoni fejn huma l-aktar meħtieġa. L-għan tagħhom huwa li jiżguraw li l-appoġġ pubbliku jwassal għal infrastruttura moderna li żżid il-benessri tal-konsumaturi u tnaqqas id-distakk diġitali fejn l-operaturi kummerċjali ma jkollhom l-ebda inċentiv ta' investiment, filwaqt li jevitaw li jeskludu l-investimenti privati, li jissussidjaw il-monopolji lokali jew li jiddiskriminaw kontra ċerti teknoloġiji.

Il-Linji Gwida dwar il-Broadband tal-2013 kienu soġġetti għal evalwazzjoni li vvalutat jekk kinux għadhom adattati għall-użu tagħhom. Ir-riżultati tal-evalwazzjoni huma mniżżla fid-Dokument ta' Ħidma tal-Persunal (Staff Working Document, SWD), ippubblikat fis-7 ta' Lulju 2021. L-evalwazzjoni wriet li dawn kienu kkostitwew qafas xieraq, li jappoġġa lill-Istati Membri biex jissodisfaw l-Aġenda Diġitali għall-Ewropa u l-objettivi tal-Istrateġija Ewropa 2020. L-evalwazzjoni wriet ukoll li l-Linji Gwida eżistenti iridu jitjiebu biex jirriflettu l-iżviluppi teknoloġiċi u tas-suq biex jakkumpanjaw bl-aħjar mod l-investimenti meħtieġa fis-snin li ġejjin, b'mod kompatibbli mas-suq intern. Dan japplika b'mod partikolari fil-kuntest tal-irkupru mill-pandemija. Barra minn hekk, l-evalwazzjoni wriet ir-rilevanza tal-objettivi ta' politika l-ġodda f'dan il-kuntest. Dawn jinkludu l-appoġġ għat-tranżizzjoni diġitali, il-kontribut għall-kisba tal-objettivi tas-Soċjetà Ewropea tal-Gigabits, u l-implimentazzjoni tal-Kumpass Diġitali.. In-networks tal-broadband huma essenzjali wkoll biex jintlaħqu l-għanijiet tas-sostenibbiltà. Konsegwentement, ir-reviżjoni se jkollha l-għan li taġġorna r-regoli attwali billi tqis il-ħtieġa kontinwa li tiġi żgurata l-kompatibbiltà mas-suq intern fid-dawl tal-politiki rilevanti u l-iżviluppi tas-suq.

Id-dispożizzjonijiet tal-Linji Gwida dwar il-Broadband huma kkomplementati mir-Regolament għall-Eżenzjoni Ġenerali Sħiħa (General Block Exemption Regulation, GBER), li jistabbilixxi l-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà *ex ante* li abbażi tagħhom l-Istati Membri jistgħu jimplimentaw miżuri ta' għajnuna mill-Istat mingħajr ma jinnotifikaw lill-Kummissjoni minn qabel. Fit-23 ta' Lulju 2021, il-Kummissjoni adottat emenda tal-GBER biex takkumpanja l-Qafas Finanzjarju Pluriennali l-ġdid u biex tiffaċilita ċerti miżuri ta' għajnuna relatati mal-irkupru. L-emenda tinkludi dispożizzjonijiet dwar networks tal-broadband fissi, u networks mobbli tal-4G u tal-5G. Id-dispożizzjonijiet fil-GBER dwar in-networks tal-broadband mhumiex parti minn din il-konsultazzjoni.

Dawn it-taqsimiet jagħtu ħarsa ġenerali lejn il-bidliet ewlenin li l-Kummissjoni qiegħda tqis f'dan l-istadju tar-reviżjoni. It-test tal-abbozz tal-Linji Gwida propost għall-konsultazzjoni mhuwiex definittiv u se jiġi vvalutat mill-ġdid fid-dawl tal-feedback u l-evidenza minn din il-konsultazzjoni.

Bidliet proposti fl-abbozz tat-test tal-linji gwida riveduti dwar il-broadband

Ir-reviżjoni tal-Linji Gwida dwar il-Broadband tiddependi fil-biċċa l-kbira fuq ir-riżultati, l-evidenza u d-*data* miġbura fil-kuntest tal-evalwazzjoni flimkien mal-esperjenza tas-suq tal-Kummissjoni u l-esperjenza mill-prattika tal-każijiet tagħha.

B'mod partikolari, l-abbozz tar-reviżjoni jinkludi dawn il-bidliet:

(i) l-allinjament tal-livell limitu ta' intervent għall-appoġġ pubbliku għan-networks fissi tal-Gigabits mal-iżviluppi teknoloġiċi u tas-suq attwali u mistennija;

(ii) gwida dwar l-appoġġ għall-implimentazzjoni ta' networks mobbli;

(iii) kategorija ġdida ta' għajnuna possibbli fil-forma ta' miżuri orjentati lejn id-domanda li jappoġġaw l-adozzjoni ta' networks fissi u mobbli (vawċers).

(iv) gwida dwar l-użu minn operatur tar-riżorsi proprji tiegħu, biex jikkollega mal-infrastruttura ffinanzjata pubblikament biex jipprovdi servizzi barra miż-żona li għaliha tkun ngħatat l-għajnuna;

(v) l-aġġustament tal-obbligi ta' aċċess bl-ingrossa biex jirriflettu l-progress teknoloġiku;

(vi) kjarifiki dwar ċerti kunċetti bħall-immappjar, konsultazzjoni pubblika u proċedura tal-għażla, u mekkaniżmu ta' rkupru.

L-għan tal-modifiki soġġetti għal din il-konsultazzjoni huwa li jiżguraw li l-Linji Gwida dwar il-Broadband jaqdu b'mod xieraq l-iżviluppi teknoloġiċi u tas-suq u l-prijoritajiet tal-Kummissjoni. Il-modifiki proposti għandhom l-għan li jirriflettu l-ħtiġijiet dejjem akbar ta' konnettività tal-utenti finali u li jiċċaraw il-kundizzjonijiet li skonthom l-Istati Membri jistgħu jagħtu appoġġ, b'mod partikolari fir-rigward tal-eżistenza ta' falliment tas-suq u l-prestazzjoni li jridu jilħqu n-networks. Billi tiċċara r-regoli applikabbli u, b'mod partikolari, il-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà li tapplika l-Kummissjoni, ir-reviżjoni se ttejjeb iċ-ċertezza legali u tiffaċilita l-implimentazzjoni tal-miżuri ta' għajnuna, filwaqt li tillimita kemm jista' jkun id-distorsjonijiet possibbli tal-kompetizzjoni.

B'mod partikolari, l-appoġġ mill-Istat għall-implimentazzjoni ta' infrastruttura mobbli u miżuri orjentati lejn id-domanda s'issa kienu vvalutati direttament skont it-TFUE, bl-użu tal-prinċipji ta' kompatibbiltà tal-għajnuna mill-Istat u b'referenza analoga għal-Linji Gwida dwar il-Broadband. Id-dispożizzjonijiet il-ġodda se jiċċaraw il-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà li tapplika l-Kummissjoni fir-rigward ta' dawn il-miżuri u se jqisu l-iżviluppi tas-suq rikonoxxuti wkoll fil-miri ta' konnettività l-ġodda tal-UE, li jirrikjedu li sal-2025 iż-żoni urbani u r-rotot ewlenin tat-trasport kollha jkunu koperti min-networks tal-5G, u li sal-2030 iż-żoni popolati kollha jkunu koperti mill-5G, kif ukoll żieda fl-adozzjoni ta' servizzi fissi u mobbli mill-utenti finali.

- **Allinjament tal-livell limitu ta' intervent għall-għajnuna għan-networks fissi mal-iżviluppi teknoloġiċi u tas-suq attwali u mistennija**

Il-Linji Gwida proposti se jiffaċilitaw l-implimentazzjoni ta' networks fissi li jaħdmu tajjeb b'mod immirat u sostenibbli, f'żoni fejn l-operaturi privati x'aktarx ma jinvestux jew ma jilħqux il-livell adegwat ta' infrastruttura għall-ħtiġijiet tal-klijenti li qed jevolvu b'rata mgħaġġla, b'mod partikolari f'żoni rurali u remoti.

F'dan il-kuntest, il-modifiki proposti jikkonsistu fl-istabbiliment ta' livell limitu ta' intervent ġdid ta' veloċità tad-download ta' 100 Mbps, bl-għan li tintlaħaq il-veloċità tad-download ta' 1 Gbps. F'żoni fejn in-networks eżistenti ma jistgħux jipprovdu veloċità tad-download ta' 100 Mbps, in-network il-ġdid se jkollu jżid b'mod xieraq il-veloċità tad-download (doppja jew tripla) u jżid b'mod suffiċjenti

l-veloċità tal-upload (upload speed) meta mqabbla mal-infrastruttura eżistenti. F'żoni fejn hemm preżenti jew ippjanat mill-inqas network wieħed li jipprovdi veloċità tad-download ta' 100 Mbps, in-network il-ġdid se jkollu jittripla l-veloċità tad-download u jżid b'mod suffiċjenti l-veloċità tal-upload meta mqabbla mal-infrastruttura eżistenti. F'żoni fejn hemm preżenti jew ippjanati mill-inqas żewġ networks li jipprovdu veloċità tad-download ta' aktar minn 100 Mbps, in-network il-ġdid iffinanzjat pubblikament irid jipprovdi veloċità tad-download ta' mill-inqas 1 Gbps.

Barra minn hekk, filwaqt li jqisu l-ħtiġijiet li qed jevolvu għal veloċità tal-upload aħjar, il-Linji Gwida jipprevedu l-possibbiltà li jsir investiment biex tiġi ssodisfata l-ħtieġa tal-utenti finali mhux issodisfata għal veloċità tal-upload sa 1 Gbps.

- **Għajnuna għall-implimentazzjoni ta' networks mobbli**

Il-modifiki proposti jinkludu dispożizzjonijiet ġodda għall-implimentazzjoni ta' networks mobbli, li jiċċaraw il-prinċipji ta' kompatibbiltà.

L-approċċ jisfrutta r-regoli u l-prinċipji li japplikaw għan-networks fissi, u jsegwi l-prattika tal-każijiet.

Se jintgħażel benefiċjarju privat permezz ta' proċedura ta' għażla kompetittiva, f'konformità mal-prinċipji u l-ispirtu tar-regoli tal-akkwist pubbliku u b'rispett għall-prinċipju tan-newtralità teknoloġika.

L-intervent mill-Istat se jkun limitat għal oqsma ta' falliment tas-suq identifikati permezz ta' mmappjar u konsultazzjoni pubblika bbażati fuq kriterji li l-Istati Membri jqisu xierqa biex jindirizzaw il-ħtiġijiet tal-utenti finali, b'mod partikolari l-veloċità. Il-konsultazzjoni pubblika attwali tagħti l-opportunità lill-partijiet ikkonċernati li jikkummentaw dwar dan il-punt. Il-Kummissjoni speċifikament qiegħda tfittex kummenti dwar x'għandhom ikunu l-kriterji rilevanti u l-valuri korrispondenti meħtieġa biex jiġi identifikat falliment tas-suq fin-networks mobbli, b'mod partikolari f'termini ta' veloċità, filwaqt li jittaffew ir-riskji fir-rigward tad-distorsjoni tal-kompetizzjoni.

Sabiex jiġi żgurat l-effett ta' inċentiv tal-għajnuna mill-Istat, l-infrastruttura megħjuna mhijiex se titqies biex jiġu ssodisfati l-obbligi ta' kopertura li jirriżultaw mill-kundizzjonijiet marbuta mad-dritt tal-użu ta' spettru. L-għajnuna mill-Istat ma tistax tintuża biex tissodisfa dawn l-obbligi peress li x'aktarx ma jkollhiex effett ta' inċentiv, u għalhekk x'aktarx ma tkunx kompatibbli mas-suq intern. Madankollu, l-għajnuna mill-Istat tista' tingħata biex tipprovdi kwalità tas-servizz lil hinn mir-rekwiżiti pprovduti f'dawn l-obbligi.

In-network il-ġdid se jkollu jiżgura titjib sinifikanti meta mqabbel man-networks eżistenti f'termini ta' disponibbiltà, kapaċità, veloċità u kompetizzjoni tas-servizz mobbli. Pereżempju, in-networks awtonomi tal-5G se jitqiesu li jiżguraw titjib sinifikanti meta mqabbla mal-ġenerazzjonijiet preċedenti u n-networks mhux awtonomi tal-5G.

Fl-aħħar nett, se jkollu jiġi ggarantit aċċess miftuħ sħiħ u effettiv għall-infrastruttura appoġġata lil kull min ifittex aċċess b'kundizzjonijiet ugwali u nondiskriminatorji.

- **Għajnuna fil-forma ta' miżuri orjentati lejn id-domanda li jappoġġaw l-użu ta' networks fissi u mobbli (vawċers).**

Hemm diversi miżuri orjentati lejn id-domanda possibbli biex jappoġġaw l-użu ta' servizzi fissi jew mobbli. Il-Linji Gwida proposti jiddiskutu dawn il-possibbiltajiet, filwaqt li jirrikonoxxu li xi wħud jistgħu ma jammontawx għal għajnuna mill-Istat, eż. miżuri ġenerali bħal kampanji ta' informazzjoni jew aggregazzjoni tad-domanda li ma jimmirawx lejn operaturi speċifiċi. Għal dawk il-miżuri li jammontaw għal għajnuna, il-Linji Gwida proposti se jirriflettu l-prattika tal-każijiet u jikkodifikaw il-kriterji ta' kompatibbiltà għaż-żewġ forom l-aktar frekwenti ta' interventi orjentati lejn id-domanda, jiġifieri vawċers b'karattru soċjali u vawċers ta' konnettività.

Il-vawċers b'karattru soċjali se jitqiesu kompatibbli meta jħeġġu lill-konsumaturi f'sitwazzjonijiet fraġli (eż. individwi/familji bi dħul baxx jew kategoriji partikolari ta' utenti finali bħall-istudenti) biex jakkwistaw jew iżommu servizzi tal-broadband fissi u/jew mobbli ta' kwalità adegwata, jekk jiġu ssodisfati ċerti kundizzjonijiet, inkluż il-konformità mal-prinċipju tan-newtralità teknoloġika.

Il-vawċers tal-konnettività li jippromwovu l-użu ta' kategorija ta' servizzi speċifika li għalihom hemm nuqqas ta' domanda jistgħu jindirizzaw kemm lill-konsumaturi kif ukoll lill-utenti finali tan-negozju. Il-vawċers tal-konnettività se jitqiesu kompatibbli meta jippromwovu l-użu ta' servizzi fissi u mobbli ta' kwalità adegwata, jekk jiġu ssodisfati ċerti kundizzjonijiet, fost oħrajn, jekk l-iskemi jkunu limitati fiż-żmien, proporzjonali u newtrali mil-lat teknoloġiku.

Għaż-żewġ tipi ta' vawċers, irid jiġi stabbilit reġistru online, miftuħ u trasparenti tal-fornituri eliġibbli (jew metodu alternattiv ekwivalenti) li minnu l-konsumaturi u n-negozji jkunu jistgħu jagħżlu l-fornitur tas-servizz tagħhom b'mod liberu, biex tiġi ggarantita n-natura miftuħa, trasparenti u nondiskriminatorja tal-miżura.

- **Gwida dwar l-użu minn operatur tar-riżorsi proprji tiegħu biex jikkollega mal-infrastruttura ffinanzjata pubblikament biex jipprovdi servizzi barra miż-żona li għaliha ngħatat l-għajnuna ("estensjonijiet privati")**

Il-modifiki proposti għandhom l-għan li jiċċaraw li l-estensjonijiet privati minn dawk li jfittxu l-aċċess huma permessi. Fil-każ tal-benefiċjarju tal-għajnuna, dawn l-estensjonijiet privati huma permessi sakemm ma jintweriex fl-immappjar u fil-konsultazzjoni pubblika li dan joħloq distorsjoni serja tal-kompetizzjoni. Tista' tinħoloq distorsjoni serja tal-kompetizzjoni jekk pereżempju (a) l-estensjoni privata twassal għal żona maġenbha li diġà tkun moqdija minn mill-inqas żewġ networks li jipprovdu veloċità komparabbli man-network iffinanzjat mill-istat jew (b) ikun hemm mill-inqas infrastruttura komparabbli waħda fiż-żona ta' maġenbha li tkun bdiet topera inqas minn ħames snin qabel ma jibda jopera n-network iffinanzjat mill-istat. Jekk jiġu ssodisfati jew (a) jew (b), l-estensjoni privata fiż-żona ta' maġenbha tista' tkun permessa biss sentejn wara li jibda jopera n-network issussidjat mill-istat.

- **Aġġustament tal-obbligi ta' aċċess bl-ingrossa biex jirriflettu l-progress teknoloġiku**

Il-Linji Gwida dwar il-Broadband attwali jirrikjedu aċċess effettiv u bl-ingrossa għal networks fissi ffinanzjati mill-Istat (inkluż id-diżaggregazzjoni fiżika sħiħa u d-"diżaggregazzjoni virtwali") biex tissaħħaħ il-kompetizzjoni u jiġi evitat li jinħolqu monopolji reġjonali bil-fondi pubbliċi.

Madankollu, il-kost biex jingħata dan l-aċċess jista' jżid l-ammont finali ta' għajnuna mogħtija. Sabiex jitnaqqsu l-kostijiet, il-Linji Gwida proposti jipprovdu ċerti eċċezzjonijiet u jagħmlu differenza bejn it-tipi ta' prodotti ta' aċċess bl-ingrossa li għandhom jiġu offruti min-networks ta' aċċess fissi ssussidjati skont is-sitwazzjoni kompetittiva f'qasam ta' intervent partikolari. F'dan il-kuntest, f'oqsma b'kompetizzjoni limitata, se japplikaw obbligi ta' aċċess inqas strinġenti, jiġifieri Aċċess Lokali Virtwali Diżaggregat (Virtual Unbundled Local Access, VULA) minflok diżaggregazzjoni fiżika. B'kuntrast ma' dan, f'żoni kompetittivi, il-prattika tal-linji gwida attwali se tibqa' l-istess, u għandu dejjem jiġi offrut aċċess fiżiku sħiħ u effettiv.

Għal interventi li jappoġġaw networks ta' aċċess mobbli, in-network iffinanzjat mill-Istat irid joffri l-usa' firxa ta' prodotti ta' aċċess bl-ingrossa, inkluż, fost l-oħrajn, l-aċċess għall-bitstream, l-aċċess għall-arbli u t-torrijiet, u, hekk kif isiru disponibbli, dawk il-prodotti ta' aċċess meħtieġa biex jisfruttaw l-aktar karatteristiċi avvanzati tan-networks tal-5G u n-networks tal-ġenerazzjonijiet mobbli futuri. L-aċċess effettiv jista' jinkludi l-aċċess għal komponenti tan-network li ma jkunux ġew iffinanzjati pubblikament iżda li jkunu meħtieġa sabiex min ifittex aċċess jipprovdi s-servizzi tiegħu.

Għal interventi fin-networks backhaul, in-network iffinanzjat mill-Istat irid jiżgura l-aċċess għall-bitstream u l-aċċess għall-arbli, it-torrijiet, il-kanali u l-fibra skura.

- **Kjarifiki u gwida ulterjuri dwar ċerti kunċetti bħal: l-immappjar, il-konsultazzjoni pubblika, il-proċedura tal-għażla, l-ipprezzar ta' aċċess bl-ingrossa, il-mekkaniżmu ta' rkupru**

Immappjar

Il-Linji Gwida l-ġodda se jinkludu anness ġdid li jipprovdi gwida dwar kif għandu jitwettaq l-eżerċizzju ta' mmappjar kemm għan-networks ta' aċċess fissi kif ukoll għal dawk mobbli. Il-metodoloġija hija primarjament ibbażata fuq l-esperjenza estensiva miksuba mill-Kummissjoni fil-valutazzjoni tal-każijiet tal-broadband. Hija bbażata ukoll fuq il-ħidma mwettqa mill-BEREC b'kooperazzjoni mal-Kummissjoni għall-iżvilupp ta' linji gwida biex jassistu lill-ARN fl-applikazzjoni konsistenti tal-istħarriġ ġeografiku dwar l-implimentazzjonijiet tan-networks, fuq il-linji gwida tal-BEREC dwar Networks ta' Kapaċità Għolja Ħafna, u fuq proġetti preċedenti mwettqa mid-DĠ CNECT b'kooperazzjoni mad-DĠ COMP dwar l-immappjar tan-networks tal-broadband.

Konsultazzjoni pubblika

Il-Linji Gwida proposti għandhom l-għan li jipprovdu gwida u kjarifiki addizzjonali dwar kif titwettaq konsultazzjoni pubblika. B'mod partikolari, il-Linji Gwida proposti jiċċaraw l-iskeda ta' żmien għal konsultazzjoni pubblika (mill-inqas 30 jum) u l-iskeda ta' żmien li matulha l-Istati Membri jridu jniedu proċedura tal-għażla jew jibdew l-implimentazzjoni tal-miżura fil-każ ta' mudelli ta' investiment dirett. Dawn jipprovdu metodoloġija għall-valutazzjoni u l-monitoraġġ ta' pjanijiet futuri ta' investiment privat.

Proċedura tal-għażla miftuħa

Il-Linji Gwida proposti jqisu li l-użu ta' rekwiżiti ambjentali jew relatati mal-enerġija huma fost il-kriterji kwalitattivi. Il-modifiki għandhom l-għan li jiċċaraw li l-kriterji kwalitattivi jistgħu jirreferu wkoll għal kriterji ambjentali u relatati mal-enerġija li jirriflettu l-objettivi ta' politika stabbiliti.

Prezz tal-aċċess bl-ingrossa

Il-Linji Gwida proposti jiċċaraw il-kamp ta' applikazzjoni tad-diversi metodoloġiji (prezz ippubblikat, prezz regolat, prezz ibbażat fuq il-kostijiet). Barra minn hekk, huma jikkodifikaw il-prattika tal-każijiet li jikkonċernaw każijiet fejn ma jeżisti l-ebda punt ta' riferiment adegwat jew prodott regolat, u jiċċaraw ir-rwol tal-ammont ta' għajnuna biex jiġi ddeterminat il-prezz bl-ingrossa.

Mekkaniżmu ta' rkupru

Il-Linji Gwida proposti jiċċaraw ir-regoli tal-mekkaniżmu ta' rkupru u jbaxxu l-livell limitu għall-applikazzjoni tiegħu (imnaqqas minn EUR 10 miljun għal EUR 5 miljun).